

Abonnement pour un an
300 piastres

Edition spéciale 500 piastres

Adresse:

"IDJTIHAD", Constantinople

Téléph. St. 865

XIème ANNEE

1 Sbre. 1925 — No 187

اجتهاد

فلسفی ، اجتماعی ، ادبی ، اقتصادی مجموعه

آبونمان : سنه لیکي [۲۴ نسخه]
تورکيا ایچون ۲ ، خارج ایچون
۳ ، اعلا کاغدلیسی ه لیرادر .

اداره خانه سی :

جفال اوغلنده « اجتهاد نهوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

یکرمی برنجی سنه

نومرو ۱۸۷ — ۱ ایلول ۱۹۲۵

دهانك صفت كاهنسى محالى ، دهاها دوغروى ذكار
ايچون محال كورونى، ممكن وواقع قيلماقدور. بوبارلاق
فتح وغلبلرك سري نر.دهدر ؟

بوسرك نهدن عبارت اولديغى بزه غازى پاشا-امن
بالذات اوكره تيور . چونكه ، ديور ، توركياده ر
منور كنجلرك وارد و بونلر ملك دماغلرني تشكيل
ايدويور . بونلرك قولاكلري وكورلري ، آوروپانك ،
آمريقانك ولوله ترقيسنه شمشه مدنيته آچيق در . بن
اونلرك هيچانه جان اوليورم . بوسوزلر حرفياً غاري
پاشانك سورلري اولماشهده معاً ومدلول اعتباريله تماماً
اويوك پيشوانك در .

آمرىقاي شماليه 1860-1864 ده منورلرك منصفلرك
ميل روحنى رئيس جمهورلري ناصيل تمثيل واسارتي
الغا ايتدى ايسه بزم مصطفى كالمزده اوبله جه توركيانك
منور كنجلركنك هيچانلي و جانلي امللرني ، كوزل
رؤيالرني تحقق ايتديرمكددر .

۱۳۲۹ سنه سنده (قسطنطيني) ليسه سنده فرانسزجه
معلمي اولان جلال بك ، اخيراً آنقره ارلك ليسه سي
مديرلكندن منفصل جلال بك (تاريخ اسلاميت) ي ،
(Dr. Dozy) نك اون يدي سنه اول توركجه ترجمه
ونشر ايتمش اولديغمز (تاريخ اسلاميت) ني اوقوديني
وياطلبه سنه بوني اوقوماني توصيه ايتديكي ايچون (فضايت
لسانيه) جرميله تجريم وجبس ايديلوردى وعيني
مكتبك هربي خواجه سي نابلسي زهدى افندي مدعي
شخصي اولارق ورته آنييلوردى . فقط اون ايكي
سنه اول دخي (داروينيزم) دن بحث و كنجلرك
دماغلرنده كي خرافات زنجيرلرني چاك ايدن وبواوغورده
محكمه لره ومحبسلره سوق اولونماي كوزه آلديران كنجلرده
واردى . بز اوزمان (اجتهاد) لك ۵۸ نجى نسخه سنده ،
غايب ادي خواجه اسمنده بر متعصب صوته نك جامعه ده ،
كنجلرك ، يعنى حريتي ومدنيته اذ ك نك اولدورولمه سي
ناصيل وعظ ايتديكي حكايه ايدن و قسطنطيني دن
كوننده ريلن ايكي مكتوبي عيأ درج ايتمش و (قسطنطيني ده
قرون وسطى) عنواني بر مقاله يازمش ايدك ، ۱۱ مارت
۱۳۲۹ تاريخي بومقاله نك شور قاق سطرني عيأ ارقويالم :

بوصمداني نغمه لرك نافذ ريكسك الهام و آهني
روحلرمزي ، كله جك سنه نك ۱۹ آغستوسنه قادر
مست ومعطر ياشاتمايه كافيدر .

۱۹ آغستوس ۱۹۲۵ اجتهاد نهرى

دوقتور عبدالله جودت

مصطفى كمال پاشا و الغاي اسارت

آمرىقاي شمالى نك شمال وجنوب حكومتلري آره سنده
واقع Guerre de Sécession ناميله معروف محاربه نك
نتيجه سنده بش مليون اسيرك آزاد ايديله سني تحظر
ايدم جك زمانده بز . بونلر جسماني اسيرلر ايديلر . 1860
تاريخنده ، اسارتك الغاي مسئله سنده ، شمالى آمرىقانك
شمال حكومتلريه جنوب حكومتلري « نورديست » لر
و « سوديست » لر ناملرله ايكي زمرة مخصوصيه آريلديلر .
« سوديست Sudiste » لر قديم يرلرلى تماماً قويون ،
اينك ، اشك ، آت كبي آلوب صائمق ، ايشلتمك اشيای
جامده كبي تصرف ايتيه دوام ايتك ايسته بورلردى .
« نورديست Nordiste » لر بالعكس بونلرك رنكي ايستر
سيه ، ايستر قمرزي اولسون نوع بشردن بولونقلرني
وبناء عليه حر اولالري طبيعي اولديغى بحق ادما
ايديلوردى . درت سنه سورن قانلي محاربه دن صوكره
حقت بولونديغى طرف مظفر اولدى . و بش مليون
اولاد بشر حياتلرينه متصرف اولديلر .

مصطفى كمال پاشانك وجداننده « آبوليسونيست »
يعنى « الغاي اسارت طرفدارى » دخي تسميه اولونان
« نورديست » لرك روحنى كورمكددم . « قسطنطيني » ده
ايراد ايتديكي نطقلر آمرىقالى (Lincoln) ك غليان
وهيچاني ايله مشتعلدر .

مصطفى كمال پاشانك پسيقولوجيا نقطه نظرندن اك
تمتاز ، اك بلند مزيتي خلقك غير شعورى ميل واحتياجني
شعورلو بر صورنده حس وبوميل واحتياجى بيوك بر
ضربه ايمان وقطعيتله تظمين ايتمه سيدر .

« هنر آدمي » هر كس ايچون يا يماق مشكل اولان
شيلري ياپار ؛ دها آدمي ، هر كس ايچون يا يماق محال
اولاني ياپار . ديورلر . بونك دوغروى شيهه كوتورمز .

رئیس جمهور غازی مصطفی کمال پاشا حضرت تباری

«...» قسطنطونی مخبر مرکز
بویکی او وون مکتونی، فراست
صاحبی اولانلریچون مملکتک
و ملتک و بالخاصه حکومتک
حالی کافی درجه ده و وضوح
ایله کوسته ریر. بزم اعتقاد من
شو مرکز ده در، که حریتسز
برملت باشاماز، حریت فکریه
و وجدانیه نك بولونمادینی بر
رده یسه هیچ نوع حریت
بولوناماز.

عدلیه یا خود عدالت،
و ورسون؛ اونک ظلم یا خود
اعتساف عدایتیکی هر فعله
و ورماسی حقد در؛ حقسز
دخی اولسه حقد در. فقط
برجراحتک بر چیبانی آچارکن

بولونمادینی حالت روحیه ده بولوناراق و ورماق شرطیه؛
ضربه سی غضبسنز، احتراصسر و شیمه عدل ایله زنده،
متشید بر ضربه اولماق شرطیه. تکامل قاتونلرندن
Dozy نك متعجم «تاریخ اسلامیت» ندن بحث ایتمک
بر یرده که فصاحت لسانییه اولور، بر یرده کی فسیلی
و صاریقلی آیریلیر. صاریقلی معلم لر فسیلی معلملرک قاتی
دوکه بی مباح کوسته ریر، اوراسی قرون و سلطان
جیقما مشدر. قرون و سلطانک ایسه یکرمنجی عصرده
حق موجودیتی یوقدر. بونی صاریقلی، صاریقسنز
هر نوع قفالرمنز، ازبلك ایسته مهین هر قفا آکلماق
لازمدر. بر (غایباندی خواجه) نك جوامع شریفه ده
خلق قتل نفوسه تحریک ایدم یلیدیکی و جزاسز قالا ییلیدیکی
بر عملکتنده حکومت یوق دیمکدر. حکومتک اولمادینی
یرده جان و مال امنیتی یوقدر. جان و مال امنیتک
اولمادینی برلرک نه اولدینی ایسه معلومدر.

متفقینک غالب اردولری ملک و عرض اسلامی
چیکزکن، حقیقی بر مسلمانک، اذکیای اسلامی
اولدورمه به جهلانی تحریکدن باشقا بر وظیفه سی اولدینی
بیلیمه سی لازم کلیر.

«...» قسطنطونی! اگر سن ده بر
(قوصوه)، بر (سلانیک)
اولماق، مسلمانلرک قتل
اولوندیغی، مسلمان عرضلرینک
شهوت و احتراص او بونجایغی
یا ییلدیغی کورمک ایسته منزه ک
شدتله او یان و او یانلری و سنی
او یاندرماق ایسته ینلری
اولدورمک ایسته مه! ...
غایباندی خواجه، منور تورک
کنجلیرینی اتلاف ایتمه خلقی
تحریک ایدیور. منور تورک
کنجلیر غایباندی خواجه نك
تنویر اولونماسی مراد ایدیور.
ایسته قدیم ایله جدیدک،
جهل ایله علمک، ظلمت ایله نورک
فرقلری! ... بز، حریت

فکریه، حریت اقتصادی، حریت مدنی، حریت
سیاسیه، حاصلی حریت، نور حق و حقیقت ایله رفاه
و شرف ایسته یوروز. اغفال و غفلت آلارینک هر صوندینی
رحیق موفقیتی رد ایده رز. بزم صمدانی عطشمنز ایچون
باشقا کوثرلر لازمدر! «اجتهاد ۱۱ مارت ۱۳۲۹
ع. ج.».

کورولیور، که غازی پاشانک فکرلرینک کوکلیری
ا زاقلرده و جوق درینلرده در، کلوب کچی و یک
تازه و شخصی برجربانی تمثیل ایتیمور. متحده آمریقا ده
آرتق امارتک اعاده سی نه قادار غیر ممکن ایسه تورکیا ده:
نهج زائلک اعاده سی اوقادار و دها زیاده غیر ممکن در.
و بو غیر ممکنلکی علی الدوام تشید و تسدید ایتمک بزم
اک قدسی و اک حیاتی وظیفه در.

بیوک مشعلک، بر بزم محبتده، سوبله مش اولدینی
و حمله، فانی مصطفی کمال و لایموت مصطفی کمال اولماق
اوزره ایکی مصطفی کمال واردر هر موجود متنفس کی
اونک ده برکون آرتق جسمانی موجود اولمادینی برکون
اولماق شهسوز و ضروریدر. فقط روحانی مصطفی کمال،

